

Návrh nové kašny je připomínkou zbořeného krematoria

Iva Havlíčková, Moravskoslezský deník

V sadu Milady Horákové v Moravské Ostravě je zchátralá fontána, která již několik let nefunguje. Stojí na místě bývalého ostravského krematoria. Právě tuto pozoruhodnou stavbu, jež spolu s celým hřbitovem padla za obět komunistickým představám o vzhledu města, připomíná studie nové fontány, kterou vypracovali architekt Radim Václavík a sochař Marek Pražák.

„Chtěli jsme vědomě připomenout historii místa i stavbu, která tady stávala téměř půl století a pak beze stopy zmizela“, říká jeden z autorů studie, architekt Radim Václavík.

Tělo nové fontány je tvořeno dvěma na hrot postavenými kužely, takže stavba může vzdáleně připomínat třeba přesýpací hodiny. Ve spodní masivní žulové podstavě se jakoby zhmotňuje architektura zapomenuté stavby krematoria, jako připomínka toho, co bylo ztraceno. Protipól tvoří jakoby vznášející se, na hrot postavený kužel z nerezové ocele. Coby pravý opak hmotné podstavy symbolizuje budoucnost, světlo, ducha, věčnost. Voda pak přepadává přes okraj horního kužele a vytváří válcovou vodní stěnu kolem fontány. Spolu s fontánou studie počítá i s úpravou přilehlých ploch, včetně nových chodníků či laviček.

Myšlenka studie našla podporu u hlavního ostravského architekta Jaroslava Sedleckého. „Způsob, jak k tomu autoři studie přistoupili, je výborný a mohl by napravit dluh, který Ostrava k tomuto území má. To, že se stavba krematoria nechala zbourat, bylo čisto čisté barbarství,“ řekl Sedlecký.

Krematorium bylo v prostoru bývalého městského hřbitova postaveno v letech 1923 až 1925. Šlo o pozoruhodnou stavbu českého kubistického architekta Hofmana, která byla ve své době natolik modernistickou, že se lokalita stala místem exkurzí i ze zahraničí. V roce 1979 však nechali ostravští úředníci toto dílo zbourat, podobně jako celý městský hřbitov a sousedící hřbitov židovský, protože se jim nezdály vhodné v sousedství centrální Gottwaldovy třídy.

Radní Moravské Ostravy a Přívozu chtěli nechat fontánu zrekonstruovat už letos, architektonická studie je však překvapila. „Původně jsme počítali jen s rekonstrukcí kašny a vyčlenili jsme na to z rozpočtu částku asi dva miliony korun. Studie byla pojatá v ohromujícím stylu, je to velké a pěkné dílo, ale taky drahé. Vychází to přes osm milionů“, uvedl místostarosta Moravské Ostravy a Přívozu Milan Svoboda.

Radní se proto rozhodli, že zatím rekonstrukci kašny odloží. Chtějí počkat na zpracování urbanistické studie, která by měla komplexně přiblížit, jak by měl park v budoucnu vypadat. O vypracování studie chtějí požádat útvar hlavního architekta města Ostravy a na samotnou rekonstrukci pak věří, že se jim podaří získat také finance z rozpočtu města. „Dříve nebo později k rekonstrukci dojde, už z důvodu, že v blízkosti se postaví Středisko správních činností a krajská vědecká knihovna a celý okolní prostor se bude muset upravit. Dořešení návrhů do konečné podoby je ale záležitost na delší dobu,“ dodal Svoboda.